

Beretning for perioden september-december 2021 fra Komite for Etik.

For perioden januar-september 2021 henvises til beretning aflagt på GF 21 i DP 11.-12. september 2021.

Kan ses på www.dp.dk/Etik

Disposition:

1. Indledning
2. Kommunikation - Opfølgning på handlingsprogram på GF 21
3. Telefonrådgivningen
4. Nordisk og internationalt samarbejde
5. Samarbejde med bestyrelsen i DP
6. Behandling af indkomne klager - Opfølgning på handlingsprogram på GF 21

1. Indledning:

Komite for Etik for perioden 2021-2024:

I forbindelse med valg ved DP's generalforsamling i 2021 skete flere ændringer i komiteens sammensætning. Lisbeth Sten Jensen ønskede at fratræde efter 11 år på posten som formand af arbejdsmæssige grunde og derudover sagde vi farvel til de to gode kolleger Lotte Sønderby og John Toft, der ligeledes har været medlemmer i flere år. Samlet set fik komiteen tre nye medlemmer i forbindelse med valg ved GF 21.

Komiteens sammensætning i indeværende GF-periode er efter konstitueringen som følger:

- Formand: Johanne Bratbo
- Næstformand: Charlotte Boel
- Karin Rønnebæk-Kornum
- Line Rasbak
- Søren Willert
- Jens Jacob Prasse (suppleant)

Den ugentlige telefonrådgivning varetages fortsat af næstformand Charlotte Boel.

Justering af vedtægter for KfE på GF-21:

På generalforsamlingen skulle deltagerne tage stilling til forslag til vedtægtsændringer for Komite for Etik. Afsættet for bestyrelsens forslag og proces i samarbejde med Komite for Etik har været, at der på generalforsamlingen i 2018 i handlingsprogram for 2018-2021 blev vedtaget punktet *Åbent Etikarbejde: Dansk Psykolog Forening vil styrke den oplysende indsats om etiske problemstillinger og håndtering heraf samt at der er åbenhed og gennemsigtighed omkring Dansk Psykolog Forenings Komité for Etik's sagsbehandling.*

Et meget væsentligt element i forslagene var således, hvorvidt der fortsat skulle opretholdes formel klageadgang og klagesagsbehandling i regi af Komite for Etik, samt nogle justeringer i forhold til vilkår og rammerne heromkring. Der henvises i øvrigt til Komite for Etik's beretning til GF-21 for uddybning og foreningens materiale til GF-21 om etikområdet. Resultatet af en engageret debat på GF-21 og afstemning

om forslag til vedtægtsændringer blev vedtagelsen af det vedtægtsforslag der angiver, at klageadgangen opretholdes.

Vedtægterne for Komite for Etik's formål og konkrete virke er således i forlængelse af GF-21:

KOMITÉENS FORMÅL

§ 1. Komitéens formål er følgende:

- a. At udbrede kendskabet til de nordiske etiske principper for psykologer.
- b. At øge bevidstheden i medlemskredsen om de etiske dilemmaer, som knytter sig til forskellige psykologfaglige funktioner, som psykologer udfører.

KOMITÉENS OPGAVER

§2 Komitéens opgaver er følgende:

- a. At stille sig til rådighed for rådgivning af medlemmer i forhold til etiske aspekter i en verserende eller afsluttet klagesag over psykologen ved offentlig klageinstans.
- b. At fungere som kollegialt klageorgan hvor psykologer klager over psykologer som er medlemmer i Dansk Psykolog Forening vedrørende etiske forhold i den indklagede psykologs psykologfaglige praksis.
- c. At behandle klager over etiske forhold ved psykologfaglig praksis som er blevet udført af ikke-autoriserede psykologer som er medlemmer i Dansk Psykolog Forening.

§ 2a. I klagesager, jf. § 2, litra b, behandler Komitéen klager over Dansk Psykolog Forenings medlemmer, uanset om disse er autoriserede eller ikke-autoriserede. I klagesager, jf. §2, litra c, behandler Komiteen klager over ikke-autoriserede medlemmer i Dansk Psykolog Forening.

Stk. 2. Kollegiale klager, jf. § 2, litra b, kan indgives af andre medlemmer af Dansk Psykolog Forening. Medlemmer kan ikke på vegne af en klient indgive en kollegial klage over en autoriseret psykolog.

Stk. 3. Øvrige klager, jf. § 2, litra c, kan indgives af klienter eller dennes værge, der er berørt af det etiske spørgsmål klagen angår.

Stk. 4. Bestyrelsen for Dansk Psykolog Forening kan henlægge sager til behandling i Komitéen.

Stk. 5. Er der tvivl om, hvorvidt en opgave hører under Komitéen, kan Komitéen anmode bestyrelsen om en vurdering.

Sekretariatsbetjening

Komite for Etik skiftede sekretariatsmedarbejder i august 2021 og betjenes nu af fra souschef i forhandlingsafdelingen i DP med juridisk baggrund Rikke Røpke og stud.jur. Majken Lindegaard Keller til håndtering af klagesagsbehandlingen, opsætning af mødedagsorden og referat. Alle øvrige opgaver står komiteen selv for.

På GF-21 tilsluttede forsamlingen sig komiteens forslag om udvikling af et reflektionsværktøj om etik til DPs hjemmeside, og godkendte samtidig bestyrelsens forslag om en øget bevilling til kommunikationsområdet for KfE på ca. kr. 90.000 årligt særskilt til kommunikationsassistance.

Justering af forretningsorden

KfE har i forrige periode udarbejdet en forretningsorden, der tydeliggør arbejdsdelingen mellem sekretariatet og KfE, og denne blev på det første møde i den nye periode gennemgået og opdateret med reference til vedtægtsjusteringerne ved GF-21.

Afholdte møder

Da generalforsamlingen fandt sted den 11.-12. september og formanden for DP forventeligt skulle på barsel i løbet af oktober måned, vurderede KfE det hensigtsmæssigt i forhold til sekretariatets arbejdsbelastning først at afholde møder herefter. Der er således afholdt to møder med kombination af deltagelse fysisk og virtuelt i lyset af fortsatte corona restriktioner hhv den 9/11 og 13/12, hvor ønsker til det årlige 2-dages seminar i januar 2022 også blev behandlet.

2. Kommunikation og opfølgning på handlingsprogram 2021-2024

KfE fremsatte ved GF-21 to forslag til konkrete overordnede kommunikationstiltag:

- 1) Forslag til at arbejde med en model for udvikling af et reflektionsværktøj til hjemmesiden
- 2) Forslag til et introkursus om etik for nye kandidatmedlemmer af DP med fysisk tilstedeværelse

Forslaget om reflektionsværktøj blev støttet af deltagerne på GF-21, og KfE har derfor også allerede i efteråret 2021 etableret kontakt til kommunikationsafdelingen i DP, så der kan arbejdes med en indholds- og procesplan i det kommende år.

Forslaget om introkursus blev støttet intentionelt, men deltagerne stemte for bestyrelsens forslag om at etikken integreres i den "introduktionspakke" virtuelt, som foreningen agter at udvikle, så flere kan få glæde heraf. KfE finder fortsat at fysisk tilstedeværelse kan fremme mere åbenhed omkring svære dilemmaer i øvelser blandt deltagerne. KfE vil afvente kontakt fra DP om at indgå i samarbejdet om intropakken.

Endvidere har KfE taget fat på ideer til udarbejdelse af artikler med relevans omkring etiske dilemmaer til brug for hjemmesiden, og udarbejdet udkast til en lille folder med de essentielle passager fra de etiske principper, som på sigt kan udskrives fra DPs hjemmeside.

KfE har også holdt oplæg for Selskab for Misbrugspsykologi på selskabets årsmøde i november 2021, og ser gerne flere af den slags henvendelser.

3. Telefonrådgivningen

På GF-21 fremsatte bestyrelsen forslag til justeringer i forskellige honorarer for ydelser i foreningen, herunder øgning af honorar for bestyrelsesmedlemmer og dermed også formand for Komite for Etik fra kr. 50.000 til kr. 75.000, og en reduktion af honorar for varetagelsen af den ugentlige telefonrådgivning fra kr. 75.000 til kr. 35.000 fra januar 2022. Indtil videre har KfE besluttet at opretholde adgang til telefonisk rådgivning på to faste ugedage om morgenen - der henvises til hjemmesiden www.dp.dk/etik.

For en grundig redegørelse for karakteren af henvendelser i telefonrådgivningen og per email, henvises til beretningen fra KfE til GF-21 på www.dp.dk/etik.

Antal af henvendelser i årets sidste tre måneder har været 7 henvendelser, der bl.a. har handlet om forvaltning af tavshedspligt. Andre lidt svære situationer i rådgivningen kan være henvendelser, der drejer sig om store uenigheder i en medarbejdergruppe, og hvor det er vigtigt at balancere i forhold til, hvor meget eller direkte rådgiver skal gå ind i disse for ikke at overskride beføjelser. Rådgivningen er ikke supervision, men grænsesætningen kan nogle gange være lidt vanskeligt for nogle medlemmer, specielt unge psykologer.

På foranledning af henvendelser fra medlemmer, har KfE endvidere haft fokus på muligheden for øget synlighed af rådgivningsmuligheden, så det bliver lettere for medlemmerne på DPs nye hjemmeside at kunne søge efter KfEs rådgivningstelefon og email.

4. Nordisk og internationalt samarbejde

Nordisk etikseminar i Bergen

Der afholdes et årligt nordisk etikseminar, hvor formand og næstformand i etiknævnene deltager. Da valget til KfE ikke var afsluttet formelt ved afholdelsen af nordisk seminar i Bergen den 26.-28. september 2021, deltog denne gang alene formanden for KfE, da det valg blev afgjort på GF. Disse seminarer faciliterer i høj grad muligheden for erfaringsudveksling og inspiration.

På seminaret i 2021 omhandlede dagsorden fire hovedtemaer: 1) status for vedtagelsen nationalt af de reviderede fælles nordiske etiske principper, 2) modeller nationalt for håndtering af klager og klagebehandlingsprocesser og udkomme – og hvor der både ses fællesnævne og kulturelle/organisatoriske forskelle, 4) drøftelser af udfordringer på særlige fagområder (f.eks. retspsykiatri) at fortolke de overordnede principper og visse psykologers ønske om at integrere elementer af code of conduct, 4) kommunikation og arbejdet med at fremme medejerskab hos foreningernes medlemmer til de etiske principper, hvor alle kan styrke indsatsen og bør trække på hinandens erfaringer fortsat.

DP er samtidig den første af de fem nordiske psykologforeninger, som nu har vedtaget denne reviderede version af de etiske principper – medens de øvrige fire forventes tilsvarende beslutninger på deres ordinære generalforsamlinger der afholdes i løbet af de næste ½-1½.

Seminar i september 2022 afholdes på Island.

EFPAs Board of Ethics

Formand for KfE Johanne Bratbo er fra efteråret 2021 af bestyrelsen i DP udpeget som foreningens repræsentant i EFPAs Board of Ethics. En post der hidtil har været varetaget af Lisbeth Sten Jensen. Konkret involvering i EFPA-arbejdet afventes i 2022.

5. Samarbejde med bestyrelsen

Fælles nordiske etiske principper for psykologer:

På GF-21 tilsluttede deltagerne sig det fremlagte forslag til revidering af de fælles etiske principper i den engelsksprogede version. Efterfølgende er principperne oversat til dansk. KfE har haft mulighed for at kommentere og foreslå enkelte tilpasninger sprogligt i oversættelsen, som bestyrelsen i DP har tilsluttet sig, således at disse efterfølgende er at finde på DPs hjemmeside.

Epidemiloven:

KfE har på opfordring afgivet skriftligt bidrag til foreningens høringssvar vedrørende justering af Epidemiloven, og DP har kvitteret herfor ved at gøre fuldt brug af bidraget i foreningens endelig høringssvar.

6. Behandling af indkomne klager – og opfølgning på handlingsprogram 2021-2024:

Sekretariatet og KfE har i forlængelse af GF-21 aftalt nogle præciseringer i de administrative procedurer omkring klagesagsbehandlingsforløb, der kan bidrage til bedre overblik undervejs, endvidere aftalt en løbende opdatering af statistik og klagesager. Komite for Etik behandler kun klagesager der vedrører etik og det primære formål med klagesagsbehandlingen er at fremme etisk refleksion.

I de reviderede etiske principper for nordiske psykologer, som blev godkendt på GF-21 fremgår det, at hvis man som psykolog bliver bekendt med, at en kollega har problemer med at håndtere en situation, hvor de fagetiske principper er i konflikt, bør man tilbyde sin hjælp til at løse dilemmaet. Og hvis man bliver bekendt med, at en kollega bryder de fagetiske principper, skal man tage sagen op med den pågældende kollega, inden Komite for Etik informeres herom.

I beretningen til GF-21 er redegjort for antallet af sager, typer og etiske principper i spil. Nedenfor angives derfor alene en formel oversigt over status for indkomne klager i 2021:

- Der er én igangværende sag fra 2021 - som er indkommet i august 2021, og optaget til behandling i Komite for Etik efter GF-21.

Der er afsluttet to sager i 2021, som var hængepartier, men som nu er endelig afsluttet med bestyrelsens effektivering. Den ene sag blev afsluttet med kritik, den anden uden kritik, men bestyrelsen vedlagde et følgebrev.

Der er afvist 7 sager i 2021:

- To sager omhandlede ikke noget fagligt etisk problematisk
- To sager, hvor indklagede var autoriseret psykolog, hvorfor klager orienteres om, at det er Psykolognævnet, der har kompetencen
- En sag hvor en klage over samme spørgsmål allerede behandles af Psykolognævnet
- En sag hvor indklagede ikke var medlem af DP
- En sag under kategorien: andet

Johanne Bratbo

Formand